



## 3-6 YAŞ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

Okul öncesi dönem hızlı gelişmelerin yaşandığı bir dönemdir ve her yaş farklı gelişim özellikleri göstermektedir. Çocuklarımıza karşı tutumlarımızı belirlerken bu gelişim dönemlerinin özelliklerini göz önünde bulundurmalıyız.

3-6 yaşlarında çocuklar günlük yaşam becerilerinin gelişimiyle meşguldür. Seçilen ebeveynin taklit edilmesi dönemin en belirgin özelliğidir. Zamanla çevreyi keşfetmeye başladığı bu dönemde, çocuk için arkadaşlık ilişkileri önem kazanmaya başlar. Bu dönemde dikkat edilmesi gereken nokta çocukların birbirleriyle kıyaslanmaması gerektiğidir. Çünkü her çocuk gelişim dönemlerini farklı atlatır. Kıyaslamak onlara kötü, aciz, yaramaz olduklarını hissettirir ki, bu da içe kapanıklık, yeteneğini gösterememe, başarısızlık korkusu gibi sonuçlar doğurur.

### 3 YAŞ ÖZELLİKLERİ:

- Hareket becerisi artar.
- Yaşitlarıyla birlikte oynamaya başlar.
- Bitmek bilmeyen sorular sorar.
- Kurallara uymaktan hoşlanır.

### ANNE-BABALAR İÇİN:

- Çocuğun anne baba ile etkin zaman geçirebilmesi ya da bir spor yapması sosyal gelişimi açısından önemlidir.
- Arkadaşlarıyla oynamaya başlayan çocuğun deneyimlerini paylaşabileceği ortamlar yaratmalısınız. Çocuğun parka götürülmesi, ya da bir okul öncesi eğitim kurumuna gönderilmesi bu konuda yararlı olacaktır.
- Önemli bir nokta da, çocuğun sorduğu soruların kısa, öz fakat doğru biçimde yanıtlamaktır. Bu, çocuğun öğrenme isteğinin kırılmaması için önemlidir. Çocuk soruyu hangi ebeveyne soruyorsa o ebeveynden yanıt almalıdır.
- Yaratıcı, hayali oyunlarını teşvik edin ve oyuna katılın.
- Çocuğun kaprisleri karşısında yapılabilecek en iyi şey, çocuğun tehlikesizce yapabileceği şeyleri yapmasına izin vermek, öte yandan da kaprislerini görmezlikten gelmektir. Suçları karşısında veya yapması gereken işlerde kararlı bir sesle ve sakinlikle onu eğitmek gerekir.

### 4 YAŞ ÖZELLİKLERİ

- Çocuğun duyguları bu dönemde inişli çıkışlıdır.
- Kazaların en fazla rastlandığı yaş hareketliliğin arttığı 4 yaş civarıdır.
- Hayal dünyası geniştir, öyküler uydurmaktan hoşlanır.

### ANNE-BABALAR İÇİN:

- Çocuğa bu dönemde doğru ve yanlış kavramları verilmeye başlanmalıdır.
- Kurallar konusunda tutarlı olun.
- İştah konusunu problem haline getirmeyin, acıkınca yiyeceğine inanın. Bir gıdayı reddederse ısrar etmeyin, bir süre sonra farklı bir şekilde tekrar deneyin.
- Zorlandıkları bir şeyi başardıklarında takdir edin. Takdiriniz davranışa yönelik ve zamanında olsun.
- Paylaşma davranışını gördüğünüzde takdir edin.



### **5 YAŞ ÖZELLİKLERİ:**

- 5 yaş çocuğu, 4 yaşındakine göre daha olumludur.
- Anne çocuk için dünyanın merkezidir. Anneyi memnun etmek için uğraşır.
- Ne istediğini bilir, daha kararlıdır.
- Kas hâkimiyeti gelişmiştir.
- Kişisel ve sosyal ilişkileri artmıştır.
- Doğru ile yanlış ayırabilir.
- Çocuğun merak ve ilgilerinde artış olur (resim, müzik vb.).
- 5 yaşına gelen çocuk artık yetişkine daha az ihtiyaç duyar hale gelmiştir, kendi kendine yeter.

### **ANNE BABALAR İÇİN:**

- Çocukların ilgilerini geliştirmesine yardımcı olmalı, resim malzemeleri almalı ya da değişik müzik aletleriyle tanışmasına fırsat vermelisiniz.
- Çocukların iyi davranışlarını takdir edin, böylece bu davranışlar kalıcı olacaktır.
- Çocuđu başkalarının yanında eleştirmeyin ve utandırmayın.
- Çocuğa basit sorumluluklar (basit ev işlerine yardım ya da evcil bir hayvan besleme gibi) verilmesi de çocuğun özgüven gelişimine olumlu katkılar sağlar.

### **6 YAŞ ÖZELLİKLERİ**

- 6 yaş çocuğu değişmekte olan bir çocuktur, kararsız ve tutarsız olabilir.
- Mantıklı düşünceler üretebilir, fikir alış verişinde bulunabilir.
- Sorumluluk alabilir.
- Arkadaşlık fazlasıyla önem kazanır, sık sık akranlarıyla bir arada olmak ister.
- Kendini tanıma ve kanıtlama ihtiyacı hisseder.
- En önemli ihtiyaçları sevmek, beğenilmek, değer verilmektir.

### **ANNE BABALAR İÇİN:**

- Çocuk, arkadaş ilişkilerine eskisinden daha fazla ihtiyaç duyduğundan, ebeveyn çocuğa farklı sosyal ortamlarda bulunma fırsatı vermelidir.
- Çocuk, yeterliliklerini görmek ve onay almak ister. Bu nedenle anne babalar çocuğu başardığı ve çabaladığı konularda desteklemeli ve ödüllendirmelidir.
- Bazen anne babaya karşı tavır takınabilir, ukalalık yapabilirler. Bazen de saygılı olurlar. Değişken halleri karşısında kararlı ve tutarlı olmalıyız.